

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR ÇEŞME BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	13

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Tahsilat Oranları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çeşme Belediyesi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2013)
PERSONEL GİDERLERİ	7.028.030,88	10.266.576,82	12.662.444,60	0,80
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.185.415,34	1.843.826,93	2.358.313,36	0,98
MAL VE HİZMET ALIMLARI	13.494.083,93	19.473.132,02	24.304.784,00	0,80
CARİ TRANSFERLER	1.163.337,33	2.175.619,64	2.607.526,75	1,24
SERMAYE GİDERLERİ	26.127.274,26	20.292.081,91	15.080.583,78	0,42
SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0	3.001.156,58	
BORÇ VERME	249.089,87	350.359,48	0	1,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	49.247.231,61	54.401.596,80	60.014.809,07	0,21

Tablo 1'de gösterildiği üzere, personel, mal ve hizmet alımları, cari transferler ve sermaye transferlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri 2013 yılından 2015 yılına kadar % 21 oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2013)
VERGİ GELİRLERİ	15.592.313,19	18.503.924,48	32.641.738,42	1,09
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	6.832.916,21	7.382.176,26	8.722.187,65	0,27
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	49.523,00	182.633,62	731.154,04	13,76
DİĞER GELİRLER	20.722.743,88	21.655.877,04	23.762.135,38	0,14
SERMAYE GELİRLERİ	338.189,30	1.191.755,85	1.698.036,28	4,02
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	43.535.685,58	48.916.367,25	67.555.251,77	0,55
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	191.702,72	167.017,62	377.200,46	0,96
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	43.343.982,86	48.749.349,63	67.178.051,31	0,54

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2013

yılından 2015 yılına kadar % 55 oranında artış göstermiştir. Ayrıca, Çeşme Belediyesi tarafından gelir gider dengesinin gözetildiği ve 2015 yılı gelirlerinin giderlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Çeşme Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (A) (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
PERSONEL GİDERLERİ	17.026.000,00	12.662.444,60	0,74
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	3.231.000,00	2.358.313,36	0,72
MAL VE HİZMET ALIMLARI	35.588.000,00	24.304.784,00	0,68
FAİZ GİDERLERİ	1.000,00	0	0
CARİ TRANSFERLER	3.252.000,00	2.607.526,75	0,80
SERMAYE GİDERLERİ	44.407.698,64	15.080.583,78	0,33
SERMAYE TRANSFERLERİ	3.002.000,00	3.001.156,58	0,99
YEDEK ÖDENEK	1.614.000,00	0	0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	108.121.698,54	60.014.809,07	0,55

Buna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri % 55 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinden esas olarak mal ve hizmet alımları ile sermaye giderinde bulunan gayrimenkul sermaye üretim giderleri kalemleri az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı % 45 oranında az gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2015 GELİR BÜTÇESİ (A) (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
VERGİ GELİRLERİ	49.322.000,00	32.641.738,42	0,66
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	11.564.000,00	8.722.187,65	0,75
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	3.592.000,00	731.154,04	0,20
DİĞER GELİRLER	25.648.000,00	23.762.135,38	0,92
SERMAYE GELİRLERİ	3.758.000,00	1.698.036,28	0,45
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	93.884.000,00	67.555.251,77	0,71
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI (-)		377.200,46	
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	93.884.000,00	67.178.051,31	0,71

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri % 71 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirlerinden, esas olarak vergi gelirleri içinde bulunan mülkiyet üzerinden alınan vergiler kalemi az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamı % 29 oranında az gerçekleşmiştir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilecektir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve

tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Çeşme Belediyesi 2015 Yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ambalaj Atıklarının Toplanması İşinin İhalesiz Olarak Bir Firmaya Verilmesi

Ambalaj atıkları toplama hakkının rekabet sağlanmadan, ihale yapılmadan ve herhangi bir bedel alınmadan verildiği tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8'inci, 11'inci ve 12'nci maddelerine dayanılarak çıkarılan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'te; ambalaj atıkları oluşumunun önlenmesine, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına, ambalaj atıklarının belirli bir yönetim sistemi içinde kaynağında ayrı toplanmasına, taşınmasına, ayrılmasına ilişkin teknik ve idari standartların oluşturulmasına yönelik prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esaslar belirlenmiştir. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 5'inci maddesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile belediyelere çeşitli görevler yüklemiştir.

Belediyeler, ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak zorundadır.

Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapacak ya da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan çevre lisansı almış olan firmalara yetki devri suretiyle yaptıracaklardır.

Ambalaj atıklarının toplanması konusunda bazı kuruluşlar yetkili kılınmışlardır. Bu kuruluşlar da ambalaj atıklarının toplanmasında imtiyaz sahibi şirketlerden hizmet alımı yapmakta ve bedelini düzenlenen fatura karşılığında söz konusu şirketlere ödemektedir. Söz konusu şirketlere ambalaj atığı toplama imtiyazı belediyeler tarafından, yapılan üçlü sözleşme ile verilmektedir. Ancak yapılan incelemede, Çeşme Belediyesi tarafından söz konusu imtiyaz hakkı verilmesi karşılığında, herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir.

Çeşme Belediyesi ihale yapmadan ve herhangi bir bedel almadan 2014 yılından

itibaren 3 yıl süreli ambalaj atıklarının toplanmasına ilişkin sözleşmeyi ilgili firma ile imzalamıştır.

Ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, Çeşme Belediyesi tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla verilmesi ve buradan belediyenin bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Ambalaj atıkları ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş Tüketici ve Çevre Eğitim Vakfı İktisadi İşletmesi (TÜKÇEV) ile belediyemiz arasında 20.06.2014 tarihinde 3 yıllık sözleşme imzalanmış olup; 13.07.2014 tarihli yazıları ile bilgi sabi olmuş bulunmaktayız. Ancak Ambalaj atıklarının toplanması için ücret alınıp alınmamasıyla ilgili herhangi bir bilgiye sahip olunmadığı, belediyenin ambalaj atıklarını bizzat toplaması durumunda maliyetine katlanacağı, ambalaj atıklarının beldede toplanması için imtiyaz hakkı verilmesi konusunda sözleşmenin sona erdiği tarihten sonra ihale işlemlerine başlanacağı belirtilmiştir. Yine uygulamada belediyelerin ihale yapmaya teşebbüs etmesi durumunda, lisanslı firmaların aralarında anlaşarak ve teklif vermeyerek belediyeyi zor durumda bırakmaya çalıştıkları, ihale sürecini tıkadıkları edinilen bilgiler arasındadır. Belediye, 2886 Sayılı Kanun çerçevesinde ihale yapmalı, lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanmalı ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyaz verilmelidir. Denilmekte olup; Belediyemizin imzaladığı sözleşme süresi bitiminde 2886 sayılı kanun gereği ihale yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından ambalaj atıklarının toplanması için şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı verilmekte, söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura etmekte ve ücretini ondan almakta, ayrıca söz konusu atıkları geri dönüşüm amacıyla satmakta ve iki türlü gelir elde etmektedir. Belediyenin 2886 sayılı Kanun çerçevesinde ihale yaparak lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanması ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyazın verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Kurum, bulgu konumuza iştirak ederek sözleşme süresi bitiminde 2886 sayılı Kanun kapsamında ihaleye çıkılacağını belirtmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

Çeşme Belediyesinin “Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli”ni oluşturan gelir kalemlerinden bazılarının tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin (f) bendinde, Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 61’inci maddesinin birinci fıkrasında, muhasebe hizmeti;

“Gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerdir.”

şeklinde tanımlanmış; anılan maddenin ikinci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Mezkur Kanun’un 60’inci maddesinin (e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Ödeme zamanı ve önce ödeme” başlıklı 37’inci maddesinde, amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun’un “Ödeme emri” başlıklı 55’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.” denilmektedir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak

amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “ödeme emri” düzenlenerek tebliğ edilmelidir.

Çeşme Belediyesine ait 2015 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Tahsilat Oranları

Kurumsal Sınıflandırma				Açıklama	Toplam Tahakkuk (TL)	Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahak. Tahsilat Oranı (%)
I	II	III	IV					
01	02	09	51	Bina Vergisi	17.162.278,25	11.040.826,43	6.121.451,82	64
01	02	09	52	Arsa Vergisi	24.869.800,54	12.015.977,65	12.853.822,89	48
01	02	09	53	Arazi Vergisi	211.076,83	53.447,34	157.629,49	25
01	02	09	54	Çevre Temizlik Vergisi	1.090.495,06	369.580,03	720.915,03	33
01	03	09	53	İlan ve Reklam Vergisi	891.107,87	533.056,20	358.051,67	59
				TOPLAM	44.224.758,55	24.012.887,65	20.211.870,90	

Kurumun tahsilatlarında gecikmeler olduğu, tahakkuk tahsilat oranının düşük kaldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Tahakkuk tahsilat oranlarının düşük olduğu konusunda; vadesi geçmiş borçlar ile ilgili tapu sicil müdürlüğü, bankalar ve trafik tescil müdürlüklerine haciz yazıları gönderilmektedir. Tahsilat oranının yükseltilmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum bulgu konumuza iştirak etmiştir. Belediye tarafından, vadesi geçmiş borçların ödenmesi için ilgili kurumlara haciz yazılarının yollandığı, borçların tahsil edilmesi çalışmalarına başlandığını ve tahsilat oranlarının yükseltileceği belirtildiğinden, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediyenin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerlerde bulunan sabit ve

mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerine yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve tahsil edilmemesi ile ilgili olarak; Belediyemiz İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından İzmir Büyükşehir Belediyesine geçiş hakları ile ilgili görüş sorulmuş olup; İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Altyapı Koordinasyon Şube Müdürlüğü 10.02.2016 tarih ve 50011275-622.1.1526-18834 sayılı yazıları ile Geçiş hakkı bedellerinin Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilmekte olduğu belirtilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İlçe belediyelerinin tasarrufunda veya sorumluluğunda olan yerlerde bulunan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Alaçatı Sanat Ve Kültür Derneğine Mevzuata Aykırı Olarak Nakdi Yardımda Bulunulması

Çeşme Belediyesi 2015 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde Alaçatı Kültür ve Sanat Derneğine mülki amirin izni alınmadan protokol karşılığı ödeme bulunulduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Diğer Kuruluşlarla İlişkiler başlıklı 75'inci maddesinde belediyelerin görev alanlarına giren konularda önceden belediye meclis kararı almak şartı ile ortak hizmet projesi gerçekleştirebileceği, kamuya yararlı dernek veya vakıflar ile yapacağı ortak hizmet projelerinde meclis kararının yeterli olduğu ancak diğer dernek ve vakıflar ile yapılacak ortak hizmet projeleri için meclis kararı yanında mahallin en büyük mülki amirinin de izninin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Çeşme Belediyesi ile kamuya yararlı dernek ve vakıf statüsü taşımayan kuruluşlar arasında 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine dayanılarak yapılacak ortak hizmet projelerinde mahallin en büyük mülki amirinden izin alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Alaçatı Sanat ve Kültür Derneğine Mevzuata Aykırı olarak Nakdi yardım yapılması ile ilgili olarak bundan sonra yapılabilecek işlemlerde daha dikkatli olunacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen uygulamanın müteakip dönemlerde denetim ekiplerince incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Maden Paylarının Tahsil Edilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre, belediye tarafından alınması gereken maden paylarının tahakkuk ve tahsil edilmediği görülmüştür

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesinde, Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2'si nispetinde belediye payı ayrılacağı, Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında ruhsat sahibi tarafından ilgili belediyeye ödeneceği düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, ilgili belediyelerce, belediye sınır ve mücavir alanlarında faaliyet gösteren maden işletmelerinden, işletmelerin yıllık satış tutarlarının % 0,2'si oranında belediye payı alınması gerekmektedir.

Belediye sınırları içerisindeki maden işletmelerinden belediye payının tahsil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maden paylarının tahsil edilmesi ile ilgili 6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği sonra eren Alaçatı Belediyesi ve Germiyan Köyü sınırlarında bulunan taş ocakları ile ilgili tespit çalışması yapılmış olup tahsili ile ilgili belediyemiz gelir şefliği tarafından gerekli işlemler başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Maden paylarının tahsil edilmesi ile ilgili gerekli işlemler başlatıldığından, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Muhasebe Kayıtlarında Yevmiye Sırasına Uyulmaması

2015 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde her muhasebe kaydı için müteselsil devam eden yevmiye numarası verilmediği, birbiri ile ilişkili mali işlemlerde ilk yevmiye kaydına istinaden sonraki yevmiye kayıtlarında .../1, .../2 şeklinde kayıt yapıldığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 18'inci maddesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43 üncü maddesi uyarınca her muhasebe kaydına 1 den başlamak üzere hesap dönemi sonuna kadar müteselsil devam eden birer yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Muhasebe sisteminde 2015 yılı içinde bazı yevmiyeler boş bırakılmıştır. 2016 yılında bu hususlarda daha dikkat olunacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen cevabın bulguya konu uygulama ile ilgili olmadığı, kullanılan muhasebe programından kaynaklandığı görülmektedir. Yazılım üzerinde düzeltme yapılması ve müteakip dönemlerde denetim ekiplerince incelenmesi gerekmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

ÇEŞME BELEDİYE BAŞKANLIĞI

2015 YILI BİLANÇOSU

AKTİF

PASİF

I. DÖNEN VARLIKLAR		64.410.742,71	III. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		7.327.279,77	
10. Hazır Değerler		30.839.923,62		32. Faaliyet Borçları		1.853.356,99
102. Banka Hesabı	30.713.263,83			320. BUTÇE EMANETLERİ HESABI	1.853.356,99	
103. Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı	(3.014,09)			33. Emanet Yabancı Kaynaklar		4.525.886,74
109. BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	129.673,88			330. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	746.826,26	
11. Menkul Kıymet ve Varlıklar		6.305,00		333. EMANETLER HESABI	3.779.060,48	
118. DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR H	6.305,00			36. Ödenecek Diğer Yükümlülükler		948.036,04
12. Faaliyet Alacakları		33.343.735,39		360.ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	441.290,96	
120. Gelirlerden Alacaklar Hesabı	27.819.330,80			361.ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNLİLERİ HESABI	336.190,68	
121. GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	4.656.600,45			362. FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ HESABI	29.726,48	
122. GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	677.178,38			363. KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	140.827,92	
126. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	190.625,76			IV. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		4.079.092,00
14. Diğer Alacaklar		21.356,81		40. Uzun Vadeli İç Mali Borçlar		165.155,51
140. KISILERDEN ALACAKLAR HESABI	21.356,81			400. BANKA KREDİLERİ HESABI	165.155,51	
16. Ön Ödemeler		199.421,89		47. Borç ve Gider Karşılıkları		3.913.936,49
162. BUTÇE DISI AVANS VE KREDİLER HESABI	199.421,89			472. KIDEM TAZMİNAT KARSILIĞI HESABI	3.913.936,49	
II. DURAN VARLIKLAR			503.417.026,20	VI. FAALİYET HESAPLARI		0,00
21. Menkul Kıymet ve Varlıklar		8.250,00		50. Net Değer		431.519.606,20
218. DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	8.250,00			500. NET DEĞER HESABI	431.519.606,20	
22. Faaliyet Alacakları		1.453.188,17		52. Yeniden Değerleme Farkları		764.367,72
220. GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	950.653,74			522. YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	764.367,72	
222. GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	502.534,43			57. Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları		95.354.381,32

T.C. Sayıştay Başkanlığı

24. Mali Duran Varlıklar		9.922.445,78		570. GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	95.354.381,32		
240. MALİ KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	5.538.089,64			59. Dönem Faaliyet Sonuçları		28.783.041,90	
241. MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	4.384.356,14			590. DONEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	28.783.041,90		
25. Maddi Duran Varlıklar		492.033.142,25					
250. MADDİ DURAN VARLIKLAR	118.636.785,75						
251. YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	337.357.349,99						
252. BİNALAR HESABI	5.741.570,10						
253. TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	1.878.319,16						
254. TAŞITLAR HESABI	8.668.716,63						
255. DEMİRBASLAR HESABI	1.242.643,94						
257. BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(759.035,08)						
258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	19.266.791,76						
260. HAKLAR HESABI	1.917.247,15						
268. BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(1.917.247,15)						
294. ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	33.112,32						
299. BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(33.112,32)						
AKTİF TOPLAMI			567.827.768,91	PASİF TOPLAMI			567.827.768,91

2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	Giderin Türü	Tutarı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	Gelirin Türü	Tutarı
630		GİDERLER HESABI	49.212.939,53	600		GELİRLER HESABI	77.995.981,43
630	1	Personel Giderleri	14.488.636,43	600	1	Vergi Gelirleri	41.461.927,61
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.358.313,36	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.282.839,49
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	20.485.829,77	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	731.154,04
630	5	Cari Transferler	2.466.713,69	600	5	Diğer Gelirler	27.520.060,29
630	7	Sermaye Transferleri	1.088,22				
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	59.656,90				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.535.837,96				
630	13	Amortisman Giderleri	2.487.543,79				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.950.046,51				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	379.272,90				
GİDERLER TOPLAMI			49.212.939,53	GELİRLERİN TOPLAMI			77.995.981,43
				FAALİYET SONUCU (+)			28.783.041,90

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>